

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 ft — kr. Negyedévre 1 ft 50 kr.
Félévre 2 „ 50 „ Egy szám ára 12 kr.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetésekül árbeárlás adatik.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: III. TIZED, KÖNYÖK-UTCA, 121 SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-UTCA, 186. SZ.

Bélyegdíj minden bejelentésért 30 kr.

Kecskemét, 1886. január 17.

Nehéz, — terhes — és bizonyos tekintetben költségesnek is mondható kötelezettséget vállalt Kecskemét város közönsége akkor, a midőn a lovassági laktanya építtetésére vállalkozott, de ismerve azon számtalan előnyöket, melyek egy lovas ezrednek hozzánk leendő áthelyezéséből erednek és ismerve azon keserveket és zaklatást, melyek laktanya nem léteben az esetleges beszállásokból következhetnek: valósággal a fenti kötelezettség előnyösnek, hogy ne mondjuk — kedvesnek is mondható, mert a laktanya építést a vele járó jogosultsággal az mozdította elő, a mire e város atyái már régen törekedtek: nagy várossá tenni Kecskemétet.

Egy láncszem ezen laktanya, mely része a láncznak; egy tényező ez, mely a nagy várossá létének attribútuma. Mi volna Kecskemét a Collegium s a másik két főiskola, a törvénytudó, a járásbíró, az itt állomásozó két ezred s egyéb intézetek és testületek nélkül? Egy nagy falu! Nélkülözne jó részt mindazt, mi csak kezdete egy nagy várossá létének. Nélkülözne amaz intézetek és testületek intelligenciáját, nélkülözne egy-egy eszközt az intelligencia, az ismeret-tudomány megszerzésének.

S miúton szerezte meg Kecskemét e testületeket? Áldozattal; előrelátás és providenciális férfiai által; kik nem szüftek meg soha — Kecskemét város felvirágoztatásának szem előtt tartása mellett egyszermind arra is vigyázni, hogy ne csak azokat tartásuk meg, tartásuk fenn a mi már megvan, de azokat is megszerezzék a mi még hiányzik s a mi még szükséges, a mi közreható eszköze lehetne a köz-

művelődés és anyagi jólét előmozdításának, a mi egy-egy tényezője lehetne Kecskemét város nagyvárosiasításának.

Igy szereztek meg a már tiszteltre méltó öregek a város anyagi áldozata mellett a kir. törvénytörvényeket; mondom, hogy áldozattal, mert a város valóban sokat áldozott érte, de mi ezen áldozat azon erkölcsi nyereséghez képest, melyet e törvénytörvényekkel nyertünk? Ugyancsak áldozattal szereztek meg a reálisok; a mai napig is támogatja a város a jogadémiát; építették régebben honvéd lovas laktanyát s csak a minap áldozott 200 hold földet az államnak szőlőtelepül.

A mind ezen ez ezekhez hasonló áldozatokkal a város nem azért tett, hogy ezekkel magának hízaljen, hanem azért, mert kulturális és közgazdasági érdekei előmozdítása mellett ezekkel elérhetni látta azt is, hogy Kecskemét nagy városi színvonalra emelkedhessék.

Magától nem igen lesz semmi, de ha férfiak akadnak, kik közjóra irányuló eszméiknek proselitákat szereznek, akkor mint a példa bizonyítja, 18 év alatt lehet teremteni egy Budapestet, és pedig kelleivel mindazoknak, melyekkel egy nyugoteurópai nagy város bír. Kelleivel a szellemi, művészeti, vagyoni, népesedési, tanügyi és a többi tényezőknek.

Kecskemét város azon a téren halad, mely ha nem is az európai — de az országos nagy városok városias színvonalára emelendi, megmutatta áldozatkészségével, kiállításával, megmutatta ezt tanügyi viszonyaival; megmutatta azon intelligenciájával, melyet az elődök ügybuzgósága és előrelátása által emelt intézeteivel nyert directe és indirekte, megmutatta

midőn elvété azon ódi gondolatot, hogy a katonaság nem nyereség egy városra és hozott — helyesebben kért — magának még egy lovasezredet.

Hozzátok szölok Patres Conscripti!

Ha jól fogjátok fel helyzeteket, ha nemcsak a mai napra gondoltok, ha nemcsak a ti — lehet, hogy — rövid dicsőségteket szomjúhoztátok, ha az önérdék cselekedeteiteknek semmi szerepet sem játszik akkor, midőn a város ügyeiben eljárátok, s ha nem a saját — pillanatnyi — jólét s a mai megelégedettség lebeg szemetek előtt, de sőt a jövő nemzedék elismerését és haladását is kívánjátok, ha Kecskemét város nagyvárosiasításához még egy-egy további láncszemet fűzni akartok: akkor az imént vázolt téren még haladni kell.

Tudom, hogy ez irányban vannak már tervek, habár csak nagy vázlatokban is, a melyek mind a megvalósítást várják, ilyenek a városháza építés, mely a legelőtöbbszö egyike; egy javító-háznak Kecskeméten elhelyezése; nagyobb szabású kisajátítás, hogy ne csak a mi tartuk Kecskemétet nagy városnak, de nagyvárosiaságot mutassunk már külsőleg is s a benyomás ne legyen faluszerű egy idegennél sem Kecskemétről; — a nagyobb mérvű úteza-kövezések szintén tervek közzé sorozható, azonban ezek egyike sem érhető el oly könnyen, ezek egyike sem lenne oly olcsó áron megszerezhető, ezek egyike sincs oly közel hozzánk a kivihetőség tekintetében, mint az, hogy a Félégyházán állomásozó Solt Kunsági 2 honvéd gyalog zászlóalját Kecskeméten elhelyezhessük.

E zászlóalj Félégyházáról minden valószínűséggel eltételek, nem a város, de a város polgárai, a köbir-

tokosság szűkkeblősége — önzése — miatt; — a mi fiaink szolgáltatják nagy részét a legénységnek, sőt a tisztikarban is 6 polgártársunk által vagyunk képviselve, e zászlóalj — úgyszólván — mi vagyunk; magyar a legutolsó emberig és a teher, melyet az elhelyezéssel nyerne, a város nem lenne nagy. Félégyháza város kész volt egy laktanyát építeni, a terv jóvá is hagyatott 70,000 frttal a honvéd ségi igazgatás részéről, szóval minden készen állt a laktanya-építéshez, midőn a szűkkeblű s előre nem látó közbirtokosság kijelenté, hogy a csapatok részére nem ad — lőteret.

Nekünk van lőternek való hely elég. Lőter hiány miatti fennakadását az ügynek részünkről nem is hiszem, a mi pedig a laktanyát illeti, ez a számtalan előnyök mellett, azt hiszem, építhető lenne akkor, ha e város vezetői — különösen az, kitől ezen cikk irására inspirációt nyertem, — az ügy kivitele érdekében tevékenységet feny ki. Ezen eszmének kivitele pedig annyival is inkább mielőbb kívánatos, mert Szeged városa lépéseket tett, hogy e zászlóalj is oda helyeztessék, pedig már van neki egy halogezrede, két honvédzászlóalja, van huszárság és tüzérség, s mégis nem tartaná kicsinylendőnek még ezen zászlóaljat is megszerezhetni. Ugyancsak ily irányban működik Jászberény városa is. Ha tehát nem inopportuna a dolog, akkor sietni kell az eszme megérlelésével, nehogy más élelmesebb város bennünket megelőzzön. Dr. Sz. L.

Az igazi haladás barátaihoz.

Midőn a fákról lehullanak a levelek és zord északi szél temeti el a természet ékes-ségét, és midőn mély esendben fekszik előttünk mező, erdő és virány, a földművelő pi-

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA

Lenau.

1883-ban Zombolyára utazva, fölöttem magamban, hogy Úsatádon megnézem Lenau-nak, a szerencsétlen német költőnek szülőházát.

Az olvasó talán emlékezik a szegedi kiállításra és az ez el összekapcsolt Dugonics-szobor leleplezésre. Ez ünnepélyek zajában alig ügyelt a hazai közönség arra a csendes ünnepélyre, mely Úsatádon, a csinos, tiszta és barátságos német községben végbement. Egy csatádi polgár Lenau szülőházát „aus Vaterlandslied“ (mint az most is megolvasható) emléktáblával jelöltette meg. Az ünnepély csaknem németországának illet volna be, ha véletlenül nem támad valakinek az a gondolata, hogy énekeljék el a szöveget, mit meg is tettek: állva és fölött kalappal.

A ház egy ódonzerű épület, minőket százával lehet látni. Csak a benne született költő emelte ki hasonlóan rozoga társai közül. Lenau Miklós neve csak fájdalomt kelhet az ismerő szívében. Erőteljes lángész volt ő, ki addig küzdött a kétkedéssel és az ábrándokkal, míg a világ homályba borult előtte és az örültség sötétsége nehezedett rá. Édes gyermeke ő korunknak, mely kizűd és fáradszandatlanul, de az eredmény kérik, és minden elért siker egyzersmind csalódás.

Először bizonyították, hogy Lenau gyermekkorában igen vallásos volt. Sokszor játszott misétől nővérel, és a pap teendőit benső áhítattal végezte. Egy szerencsétlen hajlamú nagybátyja szétrombolta hite szép kertjét; nem átalotta a gyermekélettől előtt feltárni kétségeit, melyek a töprengésre

hajló gyermek szívében termékeny talajra találtak. Ha egy kavicsot dobunk az örvénybe, az eleinte zajtalanul, később mindegy növekedő zajjal halad. Így volt a dolog Lenau-nál is. Az a futólagosan említett kétkedés észrevétlenül megragadta elméjét: gondolat gondolatot ért és a szegény ifjú egyszerre rémülve tapasztalta, hogy lelke békéje mindörökké, visszahozhatatlanul oda van.

„Oh ha bennem is, mint egykor, épen állna a hit, vigaszul nekem“, sóhajt föl Arany János. És ha ő is, kinek élete és költészete nem tüntet föl diszsonanciákat, ha ő is így kiáltott fel, akkor nem lehet csodálunk, hogy Lenau, kinek lelke békéje ifjú korától fogva fel volt dűlva, mindig a béke után epedett, melyet a halálban hitt föllelhetni. Büszke szót hangoztatnak némeley: „nem a velünk született hit a valódi, hanem az önkotta“. Mily kevés ember képes magának ilyen hitet megalkotni! A legtöbb közömbössé lesz; de szive mélyén föl-fölzöszöl a vágy a megnyugvás után, melyet a közömbösség meg nem adhat, de megad a gyermeki bizalmú hit.

Lenau sem volt képes magának hitet alkotni, e kétkedés gyilkoló öleléséből kibontakozni. Lelke ábrándról ábrándra szállt, de nyugtot nem talált. A barátság, a szerelem, a hazaszeret nem töltötte ki azt az űrt, melyet a vallástalanság szívében hagyott; nem töltötte ki azt még a természet és a költészet sem, melyek futólag megvigasztalák, de sokkal többször kétségbeesésnek voltak tolmácsolói. Örömről kevésszer zeng Lenau: akkor is tovasszállt hite tér meg pillanatára keblébe. Legtöbb költeménye a kétkedés, a halálvágy kinos sóhaja.

Lenau kisebb és nagyobb műveket írt, és mindannyi a lyrai és epikai fajhoz tartozik. Lyrai természete okozta, hogy az epi-

kában nem arathatott nagyobb sikereket. Drámai téren sem próbálkozott.

Műveinek legértékesebbjei kisebb költeményei között találhatók. Tárgyak a barátság, szerelem, hit és kétely és a természet, ritkán a haza.

Barátságban Lenau soha sem csalódott. Ez az oka, hogy nem lett végkép embergyűlölő. A barátság megható benső hangokat csak ki szíve húrjain. Amde e hangokba is belevegyül az üdvtelen élete feletti bánat. Ez a gondolat mindenható elkíséri, nem hogy szívének nyugtot, előli örömeit csirájokban.

A szerelem képezi Lenau életének egyik sötét oldalát. Egy férj nem tudta a szerelem után áhitató költőt (Bécsben) libelicselni, és ez a nő lett egyik vészhozó démona. Ehhez ir szerelemtől áradzó költeményeket; ettől igyekszik férfisan meneküni; és rontja meg utolsó szerelmét; és talán ez ejti, makacsága által, azon izgalmaiban, melyek örültséget vontak maguk után. Egyebiránt Lenau könnyen lobbano lelke többször talált szerelmi ideált. Szerelmi dalai között vannak valóságos gyönyörök, bizonyosságaiul forró érzelmeinek. De a költőt hiába kéri ideáljai, hogy örömről daloljon: Lenau dalát és bánatnak vala szentelve.

A hol nem foglalkozik is Lenau hittel és kétkedéssel, ott is e két motívum adja meg legtöbbször költeményei háttérét. De önállóan is gyakran képezik e motívumok költeményei tárgyát. Mily öröm és béke honolhatott a szegény költő szívében, midőn még hite volt, mutatja a Tavasz című kedves kis dal, mely valóságos örömmimnus Isten dicsőítésére. Ilyen hittől felderített pillanatai többször lehettek Lenau-nak, de később mind gyözebb lesznek. Utóljára egy kiáltó diszsonancia lesz minden előtte. Hite szép kertét várszolta volt életét, de ebbe

berontott a kétkedés réme, és a kert virágai elhervadtak, dallosai elhallgattak, fáit elszáradtak, és gyümölcseibe fereg esett. A tavasz reményzöldjével csak fájdalom reménytelenségét juttatta észébe; az ősz merengő búba ringatja lelkét, és mindjobban megkedveli, mert illik szíve gyászához; a tél kétségbeesésének évszaka, melynek fagyát és jegét lelkében szeretné, hogy csitulna el a bú és a marczangoló kétely és lenne benseje jégmező.

Lenau a legnagyobb természetköltő a német költészetben. „Az emberek azt gondolják, hogy az erdőben a fák zúgnak, a csermely esőrig, a bokrok zörögnek; én jobban tudom, én ősermen és szózatokat, én értem e nyelvet — és én sokat, ó sokat akarok velük csevegni az erdőben“. Így szól a Benedek jászai szívű Hamupipőkéje. Lenau is elmondhatta volna ezt magáról. Bármely érzelmét a természetben látja tolmácsolva; legtöbbször a legszerencsésebb képekbe ütözteti érzelmeit, és e képek közönségesen újak, kifogástalanok, genialisok. De ha nem az íhlet adja kezébe a tollat, akkor képei és rajzai gyakran torzképeké silányulnak.

A hazáról Lenau lantja ritkán szól. Inkább kozmopolita ő, mint hazafi. Ha hazáról énekel, hol Magyarországot, hol meg Németországot érti alatta; néha tán Ausztriát is. Annyi azonban tény, hogy a magyarok iránt előszeretettel viseltetett és a hol lehetett, kiemelte azokat.

Lenau nagyobb művei nem érdemelnek nagyobb figyelmet, bármit mondjanak is némely német irodalmárok. Legfőlebb mint egy nagy lyrikusnak alkotásai költők által érdekeltek, gyönyörű lyrikus részletek miatt. Faust, Die Albigensers és Savonarola címűek e nagyobb (befejezett) elbeszélő művek, melyeknek tárgyát hiteköltői problémák képezik.

páztatva gyönyörködik a betakarított termésben, mint munkája és fáradozása jutalmában. Majd fehérruhába öltözködik a táj, a kemencében sutorog a tűz és megkezdődik a földművelő nagy szünete. És ha az iparkodó földművelő néze a nyár képezi a testi fáradozás idejét, úgy méltán tartjuk a telet a szellemi munka, a testi pihenés, a szív és kedély nesmitése idejének. A tudomány és társadalmi műveltség ma már a kultivált országokban a parasztnyúhába is behatott, sgarai megtalálják a földművelő szívét is, mely immár a durrább ruha alatt is melegebben és nemesebben dobog. Elmúlt már az idő, midőn csak nagy városokban és egyetemeken lehettek felolvasások hallani a tudományról és művészetéről; ma már a falvakban is hirdetik a tudományok evangéliumát, és nemcsak a tudós, az úr, hanem az eke embere is szedheti az emberi élet eme legszebb és legnemesebb virágait; ő is merítethet a nemesebb és kedélyesebb, a tudós forrásából és behatathat a természeti erők titkaiba.

Jó művek olvasása edzi szellemünk erejét, nemesíti szívünket és kedélyünket, fogékonnyá teszi a szép és jó iránt. Ez az első elv, a melyet a földművelő szívébe kell ültetni, hogy a dolog értékét elismerje és méltányolni tudja a szépet és a jót. Már nemcsak a külföldön, hazánk némi táján is tartanak lelkesek, tanítók és egyéb népbárátok a hosszú téli esteken népszerű, tudományos felolvasásokat, hogy így a tudás, a művelődés és nemesülés iránti ösztön a néphez felértesse; és bárhol is léptetted életbe a szép szokás, mindenütt lehet annak hatását a nép magasabb művelődési fokán észlelni.

Magától értetődik, hogy száraz tudományval nem lehet a földművelő név érdekét és figyelmét hosszú időre lekötni, azért a felolvasás tárgya leginkább a nép életéből merítendő és oly alakba öntendő, a mely a szellemet feléleszteti és feszültségben képes tartani.

Az unalom forrása minden bűnnek. Ha a földművelőnek a maga hosszú téli szünetében nincsen szellemi foglalkozása és szabad idejét nem tudja kellemesen eltölteni, az unalom öt élvorsóval teszi és a minden emberben nagyobb vagy kisebb mértékben gyökerező társadalmi hajlamot a társaságba, a közműködésbe. Azzal a jó szándékkal indul el, hogy „egy pohár bor” mellett eltöltse az idejét, csak hogy jól tudjuk, hogy mi magyarkor is követjük már a régi germánok ama szokását, hogy mindig csak isznak „még egyet” mielőtt mennék, és hogy könnyen leülünk egy kis „kártyához” is. És hogy így „bor és kártya” hány embernek dülta fel belső nyugalomát, hány vesztette el kedvét a munkához, és egyzóval hányan vesztették el az erkölcsi alapot és indultak rohamosan anyagi és erkölcsi romlásnak meredekére, azt mindegyikünk tudja.

Világos ebből, hogy a jó erkölcsök fenntartása és ébresztése, a jóllét fejlesztése csakis a szellemi élet ébresztése által érhető el. Ezt a szellemi életet azonban nem lehet a földművelő néphez csakis olvasó egyeteket alapítása által fölkelteni, népszerű oktató és mulattató felolvasások lesznek erre nézve

Lenau utolsó és befejezetlen nagy műve a Don Juan mondáival foglalkozik. E műben oly oldalról mutatja meg magát Lenau, melyet egyelőre műveiben hiába keresünk. Oly forró érzékiség áradozik e műből felénk, mely elragad és elrémít. Olykor eszünkbe juttatja Pücker-Muskau mondatát: „Szeretem a posványt, mert lágyan simul a tagokhoz és bűvös felhőmely terül el fölötte.”

Ezt a művet Lenau nem fejezhette be. Szellemének elernyedése a fenmaradt utolsó részleteken látszik. Utolsó szerelme e mű írása idejében ébredt. Azt hívte, hogy végre megletti, mit eddig hiába keresett, a boldogságot. De elméje borulni kezdett. Szívzsongató hangon hallák egyszer mondani: „a szegény Lenau nagyon boldogtalan”. A dühling tébolyda fogadja be végre Németország egyik legragyogóbb szellemét, és innen a temető.

A lelki ziláltság és ingadozás Lenau költszetének főhíabja és — főkéssége. Az olasz Leopardi vele rokonszelleme. Amde e szellem zárlad, nem bír remélni, s költészet: nihilizmus és kétségbeesés. Lenau néha akar remélni s nem tud; néha kétségbe szeretne esni, s nem képes. Az örültség véget vetett szenvedéseinek, s annyira sújtta magas szellemét, hogy a döbling Lenauban semmi sincs, mi emelő lenne. Költészetében sokszor gyöngédebb és tőpőbb hangokat s megragadóbb képeket leltünk, mint Leopardinál; de ez, épen mert megállapodott: költő és bölcsesség, míg Lenau csak költő és kétkedő. Bármely nyugvópont-hoz jutott volna, bizonyos, hogy művei egységesebbek lesznek nygvan, de kétkedési bájos és megindító hangjait nem hallhatjuk; annak kiáltó diszsonanciáitól azonban meg vagyunk mentve.

Nemo.

a hivatottabb tényezők. Miután minálunk ebben a tekintetben vajmi kevés történt, kötelességünk tartjuk rámutatni eme szép talajra, a mely még művelésre vár; és ismerve papjaink, tanítóink, tanáraink s egyáltalában népbárataink buzgóságát és a nép iránti érdeklődését, bizton reméljük, hogy e szép talaj nem fog sokáig parlagon heverni. És ez így helyes, mert ha a pap, a tanító stb. valódi vezetői akarnek lenni a népek és áldással akarnek közreműködni ez ország és a nép javára, úgy a nép közt kell lépniük és szállad akarattal, kitartással és önfeláldozással kell arra törekedniök, hogy az élet iskolája, t. i. a nép szellemi tápláléka fejlődjék és virágozzék.

Kötelességünk ezt annál is inkább megtenni, mert ha ebben a tekintetben népjünk szellemét kifejeleszteni sikerült, édes mindnyájunkra egy szebb korszak fog beállani. Ha a földművelő érdeklődéssel és gyönyörrel hallgatott végig egy pár felolvasást, úgy mind az, a ki olvasni tud, maga fogja az olvasás szükségét érezni, fog könyveket vásárolni, avagy azoknak beszerzéséhez hozzájárulni. Igénis, a földművelő is fog olvasni, mivelni fogja szellemét és nemesíteni szívét; keblébe fogja átültetni a felebaráti szeretetet és humanitást és így a munkához, sőt az egész életéhez való örömet fejleszteti és megerősíti.

Igaz van azon tudósok, a ki azt mondja, hogy a jó könyvek képezik ama magas szellemi hegyeket, a melyekről az egész világot, az egész életet rózsa színben láthatjuk”. Meneküljünk tehát minél többször az élet viharából leghebbe barátaink, a könyvek közé! és mindenek előtt iparkodjunk ezt a hajlamot és ösztönt minél általánosabban földművelők körében terjeszteni és minél mélyebben szívökbe ültetni!

Társuljunk, vegye kezébe ezt a szent ügyet valamely népszerűbb, idősebb néptán; meg lehet győződés arról, hogy sem a lelkesek, sem a középiskolák tanerői támogatás nélkül nem hagyják. Közös ügye ez edes mindnyájunknak. Csak előre! Ne hogy avatlanok kezébe kerüljön a nép esze, szíve, hanem olyan nemes férfiak vezetésé alá, kik a józan fölvilágosodás, hasznos tudás, a szellemi önállóság zászlaját bontják ki társadalmunk zóme, a nép előtt! A kinek nemes érdeklődését e mozgalom fölkelti, szíveskedjék jelentkezni a szerkesztőségé, hogy mielőbb útra kelhesen a munka.

Egyleti és társadalmi élet. Intézetek.

Az iparegyesület f. hó 7-én tartott ülését, ebből között a következő tárgyak nyertek előtérést.

Jóváhagyott az új házfelügyelővel kötött szerződés.

Azon jelentés, hogy Pintér Kálmán, Dr. Tassy Pál, Dr. Horváth Adám, és Dr. Kovács Pál urak felkérvén az egyesület helyiségében tartandó felolvasásra, azok a felolvasásra készséggel ajánlottak: örvendetesen vétetett tudomásul s az első felolvasás idejéül, melyen P. K. és Dr. T. P. urak olvasnak fel, e hó 24-ik napjának délutáni 5 órája tűzött ki azzal, hogy az egyesület a felolvasásra, — ez úton — az összes érdeklődőket meghívja.

A könyvtár javára évenként szép síkkel tartatni szokott táneztetely idejéül, febr. hó 6-ka tűzött ki.

Katona Zs. úr a „Kecskemét és vidékén termelt gyümölcsök osztályozott jegyzéke” című munkájából 20 példányt ajándékozott az egyesületnek azzal, hogy a buzgóbb gyümölcstermelő választmányi tagok között e munka osztásuk ki. Az ajándékot a választmány közzétettellel fogadta és azt azonnal ki is osztotta.

Kérdés tétetvén az iránt, hogy hajlandó lenne-e a választmány a bérhelyiségéül a belső két szobát mellékhelyiségeivel egyítve a kecskeméti Gazdasági Egyesületnek bérbeadni, a választmány erre készen nyilatkozott nemcsak, de a saját céljaira is kívánatosnak jelentette ki, hogy a két egyesület egy épületben nyerjen elhelyezést.

Az egyesület terhei, évek óta kamat ezimen 86 frral több kiadást venén igénybe, mint a mennyit az egyesület értékpapirjai jövedelmének felvettették: vajjon nem lenne e célszzerű azok elárúsítása, miáltal az egyesület a nagyobb kamatot összes tartozásaitól megszabadulna. Ezen kérdés eldöntése a jövő választmányi ülésre halasztott.

A kecskeméti reform. egyház az országos közalap érdekében következő felhívást bocsátotta ki:

„Az egyetemes konvent 1885. évi november havi gyűlése határozata folytán, a magyar országos reform. egyházi közalap kezelési szabályain, módosítva — átalakítottává, miután ezen szabályok szent egyházunkban, a szent cselhoz mért módon a szószékéről kihirdetve és megismertetve lettek, — azon tudattól buditattva, hogy az országos közalap kivetésének módzatai és fizetésének

alapja szelebb körbeni és részletes megismertetésével a közalap viselésének terhe is könnyebbe válik s egyházközségünk tagjaiban a szent csel megismertetésével által az ügybuzgalom is fejlesztetik: a közalap szabályainak kivonatban, ezen felhívás általi kinyomatását úgy a miként következők, egyháztanácsunk szükségesnek találta.

A magyar országos közalap kezelési szabályainak kivonata:

1) 4. §. A közalapot létesítette a magyarországi reform. egyháznak 1881-ben Debreczenben tartott zsinata, azon cselből, hogy ez, az oly szerény egyházközségeket, melyek a magok erején fenn nem állhatnak — segítyezze; hogy a más felekezetek és nemzetiségek közt elő magyar hitorsosainkat beolvasni és elvezetni ne engedje; hogy a csekély díjazású s elagott lelkeseknek, lelkesítő-özvegyeknek, árvaoknak és szegény népisokálnak segélyt nyújtson.

2) 5. §. Az egyházi közalapot minden magyarországi reform. vallású család fő köteles vagyonai és keresseti viszonyához képest fizetni. A közalap adó egy ezredrészt képezi azon értéknek, a mit a család évi fenn tartására igényel.

3) 6. §. Tízennyelveti osztály van megállapítva; az első osztályba soroltatnak azok, a kik 40 frral többet; a II-ba, a kik 40 frr; a III-ba, a kik 20 frr; a IV-be, a kik 10 frr; az V-be, a kik 8 frr; a VI-ba, a kik 6 frr; a VII-be, a kik 4 frr; a VIII-ba, a kik 2 frr; a IX-be, a kik 1 frr; a X-be, a kik 70 kr.; a XI-be, a kik 50 kr.; a XII-be, a kik 30 kr.; a XIII-ba, a kik 20 kr.; a XIV-be, a kik 10 kr. közalapot kötelesek évenként fizetni; — 10 krt tehát a cselédek és napszámok is fizetéseket fizetni.

4) 7. §. A közalap fizetése alól csak az egészen vagyonatlan, keresetképtelen, köz- vagy magánadakozásból elő családók (tág értelemben a koldúsok) mentettek fel.

5) 8. §. Az évi járulékok egyszermindenkorra megváltható, ha a család évi járulékaik hátszorosát befizeti.

6) 10. §. A közalap javára alapítványok végrendeletileg hagyományozhatók.

7) 15. §. Az 1883., 84. és 85. évekre kivetett közalap 1886. márczius 31-ikéig az egyháztanács különbeni felelőssége mellett beszedendő és befizetendő.

A 15-ik § rendelkezése szerint az 1886. évi közalap az évi december 1-jeig lesz befizetendő, mivel neműtést esetén a 26. §. szerint az esperesnek jogában áll a polgári végrehajtást megrendelni és alkalmazásba vétetni.

8) 16. §. Minden közalapot fizető családfő úgy a saját mint mások közalapjáruléka néve akár írásban, akár élőszóval a kitűzendő záros határidejű felszólalással élhet. Bevallás elmulasztása esetén a közalap járulékat, az előbbi 2. és 3-ik pont alatti figyelembe vételével, az egyháztanács szabja meg és veti ki.

Ezeknél fogva tudatjuk egyházközségünk adófizetői összes hivaival, hogy a közalap néve önkéntes ajánlatot tenni joga az a ajánlatok záros határidejűl egyháztanácsunk 1886. évi január 31-ik napját, a felszólalásra néve pedig 1886. évi febr. 15-ikéig tizte ki, mely ideig jogával élni felhívatik, megjegyeztetvén, hogy a bevallási, illetve kivetési ívek az egyháztanács termében közszemlére ki vannak téve.

Kecskemét, 1885. évi december hó 27.

A reform. egyháztanács.

Meghívó. „A Kecskeméti Dalárda” pártoló tagjai tiszteletére f. hó 23-án szombaton az „Olvasókör” termében dalestélyt rendez, melyre úgy az egyesület pártoló tagjai, mint a n. é. község tisztelettel meghívattak. A dalárda az alkalommal több, még eddig elő nem adott férfi négyessel lepi meg a községet. Külön meghívók nem bocsátattak ki. Belépti-díj személyenként 50 kr. A pártoló tagok családtagjaikkal együtt belépti-díjt nem fizetnek. Kecskemét, 1886. jan. 15. A rendezőség.

Irodalom.

A felvidéki társadalmi köröbél. E ezim alatt írt Mácsai Lukács egy emlékirat-szerű munkát, mely a lévai kasszino 25 éves jubileuma alkalomból az év első napjaiban jelent meg. Fölleli a lévai közelet 50 éves történetét, festi a barmegyei mozgalmakat a 30-éves évek második felétől kezdve, majd a szabadságharc és a nemzeti elnyomatás esztendőit. Lévan, mint a „Budapesti Hir-lap” is mondja, mindig össze volt forva az egyesületi élet az országos eseményekkel és az úgy van most is, mikor a régi olvasó egyesületek helyett az immár ¼ század óta fennálló kasszino csoportosítja egybe Léva egész intelligens társadalmát. Mácsai könyve több mint helyi érdekű, miért nemcsak a lévai községre nézve tanulságos, de érdeklő olvashatja más is; mely ítélet a miénk. A kis 8-adrtű, 12 ivre terjedő könyvnek külső kiállítására tisztességére szolgál

Nyitrai és Társa könyvnyomdájának. Ara 1 frr 20 kr. Megérdemli a megszerzést.

Táborcsky és Parsch zenemű kiadók üzletében megjelent a „Paraplu” című gyors-polka, zongorára szerzett ifj. Fabrbach Fülöp Op. 193. Ara 75 kr. Csinos darab.

SZÍNHÁZ.

Tolnainé jutalomjátéka szombaton a népes tanító bíb és a folyton tartó eső dacára is jól sikerült, s ezt a sikert Tolnainé teljesen meg is érdemelte; mert nincs a társulatnak egy tagja sem, ki annyiszor s oly sokféle szerepben lépett volna a község elé, mindig jól hangolva s mindig élvezetelt nyújtva. A „Csókon szerzett völgyében”-ben is megmutatta, hogy méltó a község jóindulatára. Szerepe, Abrai Irén, sokoldalúságánál fogva egyike a nehezebbeknek, és Tolnainé szerencsésen oldotta meg föladatát minden alakjában; csinál és kedvesen játszott. A többi szereplők is bőven mulattatták a községet. Első sorban Szigethy, ki Csontay Lőrinczen kitűnő alak volt s játékaival többször zajos derűtséget kellett. Bagi Gyula új tag az unokácsósti játszotta s kezdő színész létere is jó véleményű indított maga iránt; játékán itt-ott még van a gyakorlatnak simitani valója, de alakja, organuma és megjelensége elég biztosítékul szolgálhat jövőre. Völgyi a nyugalmazott orvos szerepében pompás genre-alak volt; a három színész jelenetében pedig Nagyné, Tihanyi és Kömley kacagattak meg a községet.

Batlay Jánosnak „Hija, a nevelés”-című, ez alkalomra írt egyfelvonásos vígjátéka iránt is nagy volt az érdeklődés. A darab meséje azon fordul meg, hogy a tapintatos nevelést affektáló mamát (Lévainé) saját leánya (Tolnainé) hagyja cserben, ki a gondos nevelés dacára szerelmi kalandba keveredik és pedig a kishirdetek útján. Motiválása ugyan gyenge a darabnak, de elég ötlettel van írva (a misztériki kécsók tetszése talált) s egy-két technikai hiba, főleg pedig a kerti lak szerepeltetésének kivételével eléggé jól is alkotva. Mint első kísérlet, mindenesetre ismerést érdemel, a község is figyelemmel kísérte a vígjáték menetét s a végén zajos óvációkban részesítette a fiatal szerzőt.

Vasárnap jó közönség előtt színe került a „Tót leány”, melyben ismét Tolnainé nyújtott élvezetelt csinos megjelenésével és gondos jelöléssel. Szigethy is izróli-zre élethűen igazi humorral alakította Gyarmati gazda szerepét; Völgyi pedig Misórt érdemel dicséretet. — Erzsézyes (Lipták), Tihanyi (Borbulya), Borsodi (Kospál) elég sikerült alakok voltak.

Kedden az előadást alig hogy meglehetett tartani, oly kevesen voltak a színházban, s így az est anyagi sikerének bajosan öröndhetett Lévainé, kinek ekkor volt a jutalomjátéka. Először Kovács Pálnak „Férj egy órára”-című egyfelvonásos vígjátéka adottot csekély hatással. Ezt követte Kiss József balladája „Gedóvár aszszony”, melyet Császár Kálmán sokszereű árnyalattal, művészi előadással és igazi bensőséggel nagy tetszés mellett szavalt. Végül „A pajkos diákok” állottak ki a sikra, hogy — megbukjanak. Meg is buktak volna teljesen, ha Tolnainé és Lévainé valamennyiért helyt nem állanak, kisegítve a koecmáros, Lengyel, jízűi komikuma és a mulattató tipikai vonásokkal ábrázolt uzsorás, Erzsényes, kopott ersénye által; leg több érdeme van azonban Fleck eszmáztatónak, Völgyi Gyulának, ki oly némi komikai alakítással, melynél különbet kívánni alig lehet, megmentette a már-már veszendőbe ment ügyet. Tolnai is jól énekel.

A csütörtökre hirdetett „Hazug” előadása elmaradt, a minek okát annál kevésbé értjük, mert a község éppen 7 órákor gyülekezett javában. E dolog a bérlekre nézve sehogys sem kellemes, nem is kecsgető.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Paedagogus-hal.** Folyó hó 9-én az „Olvasókör” helyisége olyan jelenségnek volt színhelye, melyt megérni még csak álmodni se mert. A társadalom szerény és önfeláldozó munkása — a helybeli községi tanító-tesztelt — tartották ott emberemlékezet óta legelső tánczenétüket, nem is épen mulatságvágyból, hanem kitűzött nemes csel által indítattva. S most sem elégtelt meg tisztán Terpsichore-nek, a tánc istennőjének hódolni; de előzőleg a zenészet, az ékeszolás és ének műszáinak — Enterpének és Polyhymniának — is áldoztak. Hogy fáradozásait siker koronázta, arról meggyőződött mindenki, ki csak az estélyen részt venni szerencés volt. Dacára az eső, kellemetlen időnek, olyan nagyszámú és diszes község gyűlt egybe; hogy a kezdet nehezségtől tartott rendezőség reményét várokozásón fölülmutta. Pontban 7 órákor meg-

jelent a bálánya Dömötör Sándorné úrnő, kinek megérkeztek rázengett a Rákóczy-induló; Szalontay Sándor úr pedig, mint a rendezőség elnöke, díszes camélia-csokrot nyújtott át a szeretetre méltóságával mindenkit lekötözött bálányának. Nemsokára ezután megkezdődött a műsorzat, melynek részletezése fölösleges, mivel annak minden egyes pontját óriási tapsvihár és hosszan tartó tetszésnyilatkozat követte. A műkedvelő ifjak zenekara, — mely még alig kísérle meg nyilvánosság elé hozni csendben, elzárkózottan folytatott tevékenységének eredményét, — a legnagyobb dícsérettel oldotta meg feladatát; megmutatván: hogy zaj nélkül, serényen munkálkodva mit lehet tenni, s mely föllépése által életrevalóságának elismerésre méltó jelet adta. Bán Juliska kisasszony „Eötvös emlékezetem” című költeményt — tartalmaz egészen áttevésre, a szavalt minden kelleknek szem előtt tartásával — hosszan tartó tetszésnyilatkozat adta elő; Kerekes József úr pedig a „Nőemancipáció”-t ritka előadási képességgel és hűvel általános taps és köztetszés nyilvánulása mellett szavaltta, a dalárda — mint szokás szerint — ez alkalommal is kitett magáért. Egyáltalában zene és ének összhangzatos, a darabok jól betamultak voltak. A hangverseny $\frac{1}{2}$ óráig tarthatott; ezután következett a tulajdonképeni táncestély, mely az igazi kedélyességnek és vigáznak netovábbja volt. Meg is eredt a tánc; s fiatalja s öregje mind csak azt sajnálta: hogy korán érkezett a hajnal, a reggeli $\frac{1}{2}$ óra, mikorra az igazán élvezetes estély véget ért. Mindenkinek a nevet, kik csak részt vettek az első pedagógus-bálon, szeretettel örök emlékléte ide íktni; de megbocsátásnak a nyájás olvasók, a akaratlanul az akkori elfoglaltság miatt feledékenységéből neveik a listából kimaradtak. Jelen voltak a hölgyek közül: Bán Juliska, Belák Erzsike, Bertalan Jolán, Dékány Juliska és Mariska, Dragolovich Nina, Györfly Etelka, Király Mariska, Kiss Juliska és Mariska, Kressák Ida, Márk Ilona, Májery Juliska, Meráz Juliska Molnár Ilonka, Mónus-nővérek, Nagy Rozika (Félegyházáról), gr. Ráday Margit, Riesz Izabella, Szakács Rózsa, Szalai Etelka, Szappanos Janka, Szarvasy Margit, Voelker Mária. A nők közül: Dömötör Sándorné, bálánya, Darányi Ferenczné, Faragó Sándorné, Horváth Béláné, Kerekes Gaborné, Király Józsefné, S. Kovács Lászlóné, Nagy Endréné (Félegyházáról), Pataki Imréné, Rigó Imréné, Salamon Eleké, Sárközy Lászlóné, Szalontay Sándorné, Tekulics Sándorné (Csongrádról), Tormássy Sándorné, Tóth Lászlóné, Váry Lajosné. Ezek után abbéli reményünknek és óhajainknak adunk ki- fejezést: hogy jövőre és ezentúl sohasé maradjon ki a pedagógus-bál a farsangból.

— **A következő meghívót kaptuk.** „Várányi Ignáz főreáliskolai tanár úr a helyi szegény izz. gyermekeknek segélyező egyesület javára f. hó 20-án esti 7 $\frac{1}{2}$ órakor a kereskedői Kaszinó helyiségében felolvasást tart, melyre t. Czimzettsgedetet tisztelettel meghívja a választmány. A felolvasást füzérke követi. Belépési díj személyenként 1 frt., családjegyre 2 frt. Fellülizetéseket köszönettel fogadjatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók a 3 könyveskereskedésben. Kérjük a t. hölgyeket, hogy lehetőleg egyszerűen sziveskedjenek megjelenni”. A mint kieszültük, a fölolvásának tárgya az lesz, a mi mindig új, t. i. az asszony; de más oldalról is kifolyó mértékben nyújt biztositókat a fölolvás egyénisége és tolla arról, hogy humoros előterjesztése kitűnő lesz.

— **Az iparhatóság** megbizottak, évről-évre levén választandók, az újra választás a fővárosban már megtörtént. Ez eszünkbe juttatja, hogy a mult év elején nálunk is volt ilyen választás. De hát lesz-e választás az idén, s ha igen — a választottak össze lesznek-e hiva ha másra nem, legalább alakulásra!

— **Haláleset.** Id. Fr. Kiss Jánosné született Darányi Juliánna asszony folyó hó 14-én reggeli 2 órakor, élte 58-ik évében, szívszélhűdés következtében hirtelen meghalt.

— **Kinevezés.** Szappanos Sándor, törvényszéki joggyakornok, a helybeli kir. járásbírószághoz aljegyzőnek nevezetett ki. Sok szerencsét kívánunk a kiérdemelt előléptetéshez.

— **Az „Olvasókör”** folyó hó 30-án zártkörű táncestélyt rendez; a meghívók már szétküldtek.

— **A községi iskolászók** f. hó 11-ikén ülést tartott, melyben személyi ügyek elintézése mellett az elnök jelentéséből azt értők, hogy a „Központi Takarékpénztár” 25 frotot bocsátott szegény tanulóknak fölségelésére, ebből az elnök azokra részére eszmákat vásárolt s azokat kiosztotta. Az iskolai könyvtárak fölszerelése különösen a pusztaikon megindult, kettő már a mult tanévben kapott népkönyvtárt, más kettőnek az ilyenek be- rendezése most van folyamatban. Az igazgató-helyettes jelentéséből az világott ki, hogy december hónapban 1206 pusztafi gyermek látogatott az iskolát. A város belterületén az ürgési iskola kanyaró miatt 14 nap

szünetelt, a máriavárosi pedig hasonló okból most van körülbelül ugyanannyi időre föllüggesztve. Nt. Czelder Márton úr közli tapasztalatát a pusztaaszeri iskolára nézve, hogy az a látogató gyermekek $\frac{2}{3}$ résznyi számának befogadására elég csak, mihez képest arra hívja föl az iskolászók a tanév vége odamenendő vizsgálat bizottságot, hogy adjon rögtönös javaslatot a tanterem kibővítésére iránt, hogy az a nagy szünet idejében eszközölhető legyen.

— **Körvadászat.** A kecskeméti vadász-társulat f. hó 9—10-én bugaczi-monostoron körvadászatot rendezett, mely alkalommal a jelen volt 27 vadász 140 nyulat és 2 rókat ejtett el.

— **Jutalomjáték.** Kedden, f. hó 19-én Erzsényes István jutalomjátékú színmű kerül „Egy katonára történetek”, hírnemes színű 5 felvonásban; írták: D'Enery és Cormon, fordította Csepregy Ferenc. A jutalmazandó, mint a társulat törekvése és szorgalmas tagját, ajánljuk a község jóakarataiba, melyet meg is érdemel.

— **Szives tudomás!** Van szerencsém tisztelettel értesíteni „Magyar közigazgatási jog” című művem i. t. előfizetőit, miszerint nevezett munkám II. kötetének megjelenése — a mi az elmúlt karácsonra lön ígérve — halasztást kénytelen szenvedni a kormány által az országgyűlés elé betherjesztés és tárgyalásra immár ki is tűzött rendkívül fontos közigazgatási törvényjavaslatok miatt, a mely törvényjavaslatok az egész törvényhatósági és községi közigazgatást átalakítani, illetve módosítani célozzák, s több oly mélyreható intézkedéseket tartalmaznak, a melyek törvényvévő válna, lényegesen új alapokra fektetendik törvényhatósági életünket. Ugy ígungam, mint i. t. előfizetőim iránt tartozó kötelességet vélek tehát teljesíteni akkor, a midőn művem teljessége és korrektsége érdekében — bár e miatt a II. kötet megjelenése némi halasztást szenved is — beváródnak tartom a szóban forgó törvényjavaslatok törvényerejre emelkedését, a czéltől, hogy azokat művembe beilleszt-hessem. A II. kötet emelőfogva csak az országgyűlés idevonatkozó tárgyalásainak befejezése után — lehető legrovidebb idő alatt — fog a sajtó alá kikerülni. Addig is i. t. előfizetőim szives türelmét kérve s magamat becses jóindulatukba ajánlván, vagyok Kecskemét, 1886. január hó teljes tisztelettel Dr. Kovács Pál, jogtanár.

— **Az orsz. közepisk. tanáregyesület kecskeméti köre** a fúmei társkör részéről a következő sorokat vette: Ama kiváló reputáció, melynek a kecskeméti kör országoszerző őrüvend, de az egyöntetűség elve is arra indítja a fúmei kör ügyrendjének szerkesztő bizottságot, hogy a kecskeméti kör ügyrendjének egy példányát másolatban használtat végett kikérni bátorokdjék. Fúme, 1886. január 10. Dr. Gribovszky Jenő a fúmei kör jegyzője, a bizottság nevében.

— **Köszönetnyilvánítás.** A kecskeméti közs. tanító-testület* elmulasztatlan kötelességének ismeri legmélyebb köszönetét kifejezni nek. Dömötör Sándorné úrnőnek azon szíveségéért, melylyel a bálányai tisztiságot elvállalni kegyes volt; az „Olvasókör” t. választmányának, hogy helyiségét díj nélkül rendelkezésre bocsátotta; a Dalárdának, szives közreműködéséért; Bán Juliska kisasszonynak és Kerekes József úrnak szavalatukért; Nemesszeghy István úr azon ügybuzgalmaért, melylyel a zenekart jeles szakértelmű vezetni szives volt; végül a n. é. községnek kegyes pártfogásáért. Az estély összes bevétele: 226 frt 40 kr., a tiszta jövedelme: 114 frt 30 kr. Kecskemét, 1886. évi január hó 12. napján. „Kecskeméti közs. tanító-testület*.”

— **A folyó hó 20-án tartandó felolvasásra** a kik talán tévedésből meghívót nem kaptak és ilyenre igényt tartanának, sziveskedjenek Dr. Schwarcz László vagy Fleischer I. tanító úrhoz fordulni.

— **Rajtavesztett kofa-politika.** A közpén még mindig irtózik a piaci helypénz fizetésétől s hacsak módját ejtheti, igyekszik attól megmenekülni. A kofaszasszonyok ezt szinte jól tudják, valamint azt is, hogy az az országúttakhoz vezető útezők végén — úgynevezett „kapukban” — jobb vételt csinálhatnak; azzal argumentálván az eladók- nak: ha a piacra viszik, ott még helypénz is kell árúktól fizetni. Az eladni szándé- kozó kínálkos igazat ad a kofának, a portékáját pedig sokszor a helypénz levonása mellett piaci áron alól is eladja. Mint hogy az ilyen manipulatio által a helypénz-javada- lom esőkken, az eféle visszaélések elhá- rítása végett rendőrök ügyelnek fel az or- szágúttak elején. Ugy látszik, öv. Tóth Pálné kofaszasszony ezt az inézkedést még nem vette tudomásul, mert f. hó 15-én a szolnoki kapuban Tóth János úrrelti kertész- től 10 tojást 30 kr-ért megvett. Eszrejeven ezt Sándor Pál lovasrendőr, azonnal ott tertt s ő kegyelműket bekísérte a kap- tányársághoz, hol 2—2 frt pénzbírsággal bü- títették meg őket. A másik kofa — kivel a nevezett lovasrendőr a szolnoki-útezőn ha- sonló járathat találkozott — úgynevezett val- mert ellillant; de a gyöngyűtököt áruló Gál

Pétert minden szabadkozása mellett azért csak bekísérte. Bizony nem árt a kofasz- szasszonyokra rájuk recesenteni, mert úgy- szólóval ma már ök drágítják meg a piacot, ott ök a helyzet asszonyai, mivel alig árul ott más: mint kofa, s úgy adják árúikat, miként nekik tetszik.

— **A ki szinte nem akar helypénzt fizetni.** Illés István, helybeli lúdkupez nagyban kereskedik ludakkal, s az ő böles fejével kieszlette, hogy inkább fizet helypénzt, de helypénzt soha. Ilyen szándékkal ő csak a „Fehér ló” szálló udvarába tergetelte lúd- jait s a vevőkét is azonképen csak oda in- vitálta. Folyó hó 15-én is volt ott neki vagy 150 darab lúdja s az eladást most is ott akarta megkísérteni. Klátik helypénz- szedőnek ez tudomására jöven, az elárúító helyre ment s Illés uratól kérte az esed- kések helypénz-összeget. Illés uram meg- „az Istennek se” levén hajlandó fizetni; Klátik e körülményt röszler piacbérl- fel- ügyelővel tudatta, ki egy rendőrről jelent meg s miután ismételt felszólításra se akarta a helypénzt megfizetni, őt a kapitányához kísértette és így most már helypénz helyett fizethet: helybért, helypénzt s ráadásul pénzbírságot.

— **Meghaltak január hó 8-tól:** Szabó Károly fia Károly hó 8 napos rom. kath. időtlenség, Balog József nős napászmás 51 éves rom. kath. szívbaj, Kelemen Magdolna Selyem Lászlóné 47 éves rom. kath. elvér- zés, Fülöp János nőtlen nyomorék 29 éves rom. kath. hashártyalob, Szücs István fia Lajos 1 éves rom. kath. hökhrüt, Faragó István fia Antal 4 éves rom. kath. kanyaró, Faragó István fia István 6 éves rom. kath. kanyaró, Oskolák Sára öv. 58 éves rom. kath., Pántlika Molnár Antal leánya Mária 5 napos rom. kath. veleszületett gyengeség, Pántlika Molnár Antal leánya Magdolna 5 napos rom. kath. veleszületett gyengeség, Beke János fia János 3 hetes rom. kath. veleszületett gyengeség, Ascher Mari Schindler Károlyné 70 éves izz. tüdőlob, Dudás József leánya Margit 8 hónapos rom. kath., Lési István halva született fia, Almási Sándor leánya Zsófia 9 $\frac{1}{2}$ éves ref. idült has- hártyalob, Kovács Pál nős napászmás 84 éves ref. gutaités, Lapeda István fia János 1 $\frac{1}{2}$ éves rom. kath. vörheny, Szabó János fia János 1 hónapos rom. kath. göres, Kiss János halva született fia, Szegedi István leánya Juliánna 1 éves rom. kath. torok- gyék, Varga Mária öv. Fejlesztés Józsefné 75 éves ref., Sörös Erzsébet öv. Jani Andrásné 60 éves rom. kath., Nagy Eszter tör- vénytelen leánya Magdolna 1 hetes rom. kath. göresök, Gyöngyvi János nős napászmás 60 éves rom. kath. szélhűdés, Faragó Juliánna öv. Domján Sándorné 78 éves ref. végelgyengülés, Salamon Juliánna öv. Varga Sándorné 74 éves ref. aggkór, Balla Mátyás fia Menyhért 7 napos göres, Kínéses Juliánna öv. Vári Istvánné 79 éves ref. vég- elgyengülés, Kovács László fia Sándor 3 éves rom. kath. gyomorokk, Fakan Rozália törvénytelen fia Ferenc 7 hetes rom. kath., Néh. Gál János fia János 3 $\frac{1}{2}$ éves rom. kath. kanyaró, Faragó Terézia törvénytelen fia István 4 éves rom. kath. tüdőlob, Rácz János leánya Éva 21 hónapos kanyaró, Id. Fr. Kiss Jánosné sz. Darányi Juliánna 58 éves ref. szívhűdés, Szabó József leánya Magdolna 18 éves agykerélob, Brusztik János fia János 5 $\frac{1}{2}$ éves rom. kath. torokgyék, Huszár Juliánna hajadon 53 éves ref. máj- baj, Csillag József nős tégélás 76 éves agg- kór, Saikag Anna Simon Istvánné 58 éves rom. kath., Kolozsi Sándor leánya Ilona 5 éves rom. kath., Gubacsi László leánya Er- zsébet 6 éves rom. kath.

Adakozások a Rongyos Egye- sület részére.

IV.
Frutkusz Jánosné viselt ruha, N. N. rongy, Héjjas István kukorica, Bodor János viselt ruha, Boncsay József sudarab, Nyúl Sándor kukorica, Kovács Lászlóné kukorica, Orbán László kukorica, Szokolya Józsefné egy zsák krumpli, Hábel Jánosné viselt ruha, Szabó Lászlóné viselt ruha és lábbeli, Héjjas Mihály viselt ruha, Szabados Jánosné krumpli, Csorba Imre rongy, Váci Pál viselt ruha, B. Gyenes Sándor kukorica, N. N. rongy, Ulrich Józsefné kukorica, Dr. Kovács Pálné viselt ruha, Ludvig Mór 2 drb súpka, Lázár János krumpli, Farkas László viselt lábbeli — Kézpénzt: Molnár János 1 frt, Frutkusz Jánosné 20 kr., Kemény János 10 kr., Rosenbaum Antal 50 kr., Subert Antal 20 kr., Groz Lipót 40 kr., Gyeness S. és fia 50 kr., Patay Sámuel 30 kr., N. N. 20 kr., Kuscsa Vida 50 kr., Thomka Elek 50 kr., Kovács István 10 kr., Vigh István 10 kr., Pápay Pál 10 kr., Nyúl Mihályné 10 kr., Sertés Józsefné 10 kr., Tollas Imre 10 kr., Gyurász Istvánné 10 kr., Vojtki János 10 kr., Labancz Imre 20 kr., Bagi István 8 kr., Kovács Antal 8 kr., Lajos József 50 kr., Koc- kovay Rozália 10 kr., Antal Erzsébet 10 kr.,

Kósa István 10 kr., Polgár József 10 kr., Nagy Sándor 20 kr., N. N. 4 kr., Kükény Mihály 20 kr., Domokos Sándorné 30 kr., N. N. 20 kr., Beke József 10 kr., N. N. 10 kr., Marozsi Gergely 10 kr., Elefánti József 10 kr., Kovács András 20 kr., Szappanos József 10 kr., Bagi Lajos 40 kr., S. Kovács Gáspárné 20 kr., Tóth Istvánné 30 kr., Lovas János 10 kr., Horváth János 10 kr., Fekete Sándor 10 kr., Koszárkó József 10 kr., Katus Antal 10 kr., Csósz István 10 kr., Nagy Sándor 10 kr., Györky István 10 kr., Szegedi Ferenc 10 kr., Kovács István 10 kr., Mócsa Mihály 10 kr., Bakonyi Mihály 50 kr., Lédeczy János 20 kr., Kri- póczy István 10 kr., Rész Irma 50 kr., Özv. Keresztes Peregrinné 2 frt, S. Kovács Gábor 20 kr., Vágó Imre 40 kr., Detáry László 10 kr., Hausinger András 28 kr., Breth Ignác 10 kr., N. N. 20 kr., Bagi László 1 frt, Révay Györgyné 30 kr., Özv. Kovács Péterné 10 kr., Buszik Józsefné 20 kr., N. N. 30 kr., Reiner Simon 20 kr., Labancz Antal 50 kr., Labancz János 40 kr., Benkő István 20 kr., Kovács József 20 kr., Kósa István 20 kr., Schwarcz József 20 kr., ifj. Pataki Vilmos 30 kr., Mayer János 20 kr., Lövy Gyula 20 kr., Antal István 20 kr., Vitéz Gusztáv 30 kr., Bogó János 30 kr., Makula László 20 kr., Gyenes Imre 1 frt, Schvartz Gusztáv 1 frt, Végő József 50 kr., Juhász István 50 kr., Máthé László 1 frt, Móczár Gaborné 10 kr., Domokos Gáspár 20 kr., Pécsa József 50 kr., Máté László 30 kr., Dégi László 20 kr., Schramm Vilmos 1 frt, Ungár Salamon 40 kr., Deutsch Hen- rikné 30 kr., Özv. Schweiger Fülöpé 1 frt, Brachfeld Sándorné 1 frt, id. Nagy Lajosné 1 frt, Magyar László 20 kr., Fehér Istvánné 10 kr., Dankó Imre 10 kr., Mester Gergelyné 20 kr., Gődölly Lidia 20 kr., Molnár Imre építő 1 frt, Meleg Sándor 1 frt, Héjjas Sándor 10 kr., Fodor Antal 6 kr., Mányoki Jánosné 20 kr., Sándor Imre 10 kr., Major János 10 kr., Juhász Juliánna 10 kr., Kovács Mihály 10 kr., Gyapjas János 10 kr., Tóth Bálintné 8 kr., Cseh Józsefné 10 kr., Török Juliánna 10 kr., Takács István 20 kr., Nagy László 10 kr., Csósz László 10 kr., id. Rigó András 10 kr., Nyírady Imre 10 kr., ifj. Györfly János 10 kr., Hankovszky Sándorné 10 kr., Szappanos Sándor 20 kr., Páncz Emma 50 kr., K. Kiss Ferenczné 10 kr., Majláth Esztké 20 kr., P. Szabó Mátyás 10 kr., Prikel Mihály 20 kr., Keresztes Endréné 10 kr., Vida Józsefné 20 kr., Mányoki Lajos 10 kr., Eötvös Nagy Sándor 20 kr., Kéj Sándor 20 kr., Gömöri Mihály 10 kr., Dávid Mihály 10 kr., Török László 10 kr., Papp Mártonné 10 kr., Török Lajos 10 kr., Hemző Lajos 10 kr., Csaba János 10 kr., Poór István 10 kr., Hardy Erzsébet 10 kr., Kocsis Elek 10 kr.

MOZAIK.

Washingtonban két hölgy összekapott az útezőn így hevesen, hogy már-már tett- legességre került a dolog. Egyszerre csak az egyik felhagy a nyelvellesével s barátság- osan köszönettel váltak el ellentétlől. A kü- rüillők egyike kérdi a hirtelen változás okát, mire ezen választ nyerte: „Uram én nem ismertem soha anyámat, mert mint új- született gyermekét elhagyott s nem is tu- dom, hogy ki ő, — és épen az imént, midőn már majdnem megittottam X. asszonyt, az juttott eszembe, hogy hát ha ő az én anyám. Ezért nem bántottam”. Tessék az ellenfél dühét elképzelni.

Az összeadás. Apa: „Mit? te akarsz férjhez menni? Tanulj meg előbb számolni, megakadzs a legelső összeadásnál! Leányka: „Ej papa! már hogy akadnék meg? Hiszen az első összeadás nem is én, hanem majd a pap végzi el”.

New-Yorkban Wise, a füttyülés mű- vezetésének — tanára a szájkicsinyítést ígér a nővilág azon részének, melyet a termé- szet nagy szájjal áldott meg. Eddig 23 nő- tanítványa van, kik szorgalmasan füttyül- nek, mert ezáltal érik el a szájuk megki- sebbedését!

Jó bor. Kocsáros az orvoshoz: „Az ejjel 10 palack boromat lopták el, fogam- mal sincs róla, ki tehetta”. Orvos: No ne búsítson, a ki azt megitta, majd hozzá- m kerül piézsiensnek.

Szerkesztői galambposta:

Dr. D. R. Budapest. Igen köszönjük, megérkezett. P. L. Helyben. Vagy több tüzét a versbe, vagy több verset a tüzé!

ÜZLET.

Sertésvásári jelentés

az első magyar sertésüzlet és kölcsönö- legező részvénytársulatnak.

Budapest-Kőbánya, január 15.
Heti átlagárak: magyar val. ára 260—320 klg. nehéz —46 kr., 180—240 klg. nehéz 42—44 kr.; öreg 300 klg. nehéz 42—44 kr.; vidéki sertés 38—40 kr. Trausibon: szerbiai 35—40 kr.
Etező árak: Kukorica 5.30 kr., árpa 6.20 kr.

